

مساجد رکن عملیات محله محور دولت هستند

برای اینکه بتوانیم مشکلات مردم را ببینیم، یک محله با جمعیت مشخص، مثلاً ۱۰ هزار، ۲۰ هزار یا ۳۰ هزار

رئیس ستاد هماهنگی کانون های مساجد کشور تاکید کرد

روایت ظرفیت های مسجدی باید به یک جریان رسانه ای تبدیل شود

فرهنگی و هنری، حوزه رسانه یکی از مأموریت های اساسی ما است و باید در این زمینه سرمایه گذاری جدی تری انجام شود

حجت الاسلام السلمین ملانوری با اشاره به ظرفیت کانون های فرهنگی هنری مساجد و خبرنگاری شهبان گفت: تربیت نیروی خبرنگار، نیروی رسانه ای و «انسان رسانه» برای مسجد باید از سطح یک تجربه محدود فراتر برود و به یک جریان ملی تبدیل شود

وی با اشاره به تجربه برخی استان ها در تربیت نیروهای رسانه ای مسجدی بیان کرد: در برخی از استان ها تجربه هایی داشته ایم که ستادهای استانی با برگزاری دوره های آموزشی، فراخوان و شناسایی نیروها، زمینه تربیت خبرنگاران مسجدی را فراهم کرده اند. در استان تهران نیز تعدادی از نوجوانان و جوانان

فعال در عرصه رسانه شناسایی و آموزش داده شده اند و برخی از آنها به جریان رسانه ای اربعین متصل شدند. این حرکت نباید مقطعی باشد زیرا که این نیروهای نوجوان و جوان، با انگیزه و داوطلبانه فعالیت می کنند و باید مراقب باشیم این جریان در هیچ شرایطی متوقف یا ضعیف نشود. این حرکت در حوزه آموزش، شناسایی نیروی انسانی و توسعه شبکه های اطلاع رسانی و رسانه مسجد محور باید دنبال شود و در واقع لازم است به صورت مستمر نیروهای جدید شناسایی شوند

از انیمیشن تا تولید محتوای چندرسانه ای حجت الاسلام و المسلمین ملانوری با تأکید بر تنوع ظرفیت های رسانه ای مساجد خاطرنشان کرد: امروز در یکی از روستاهای کاشان، فردی از مسیر انیمیشن به تولید محتوا می پردازد، فرد دیگری تولید محتوای متنی انجام می دهد و عده ای نیز در حوزه محتوای چندرسانه ای فعال هستند. این ظرفیت ها باید به صورت مستمر شناسایی، آموزش، شبکه سازی و حمایت شوند و در نهایت چرخه ای از «تولید محتوا، نشر محتوا و ارزیابی و رشد نیروها» شکل بگیرد

کانون فرهنگی و پایگاه بسیج؛ دو همراه مسجد رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور در ادامه با اشاره به نقش کانون های فرهنگی هنری مساجد در کنار دیگر نهادهای مسجدی گفت: مأموریت ما صرفاً به یک محدوده خاص محدود نمی شود و کانون فرهنگی هنری و پایگاه بسیج، به عنوان دو نهاد حامی و همراه مسجد، باید در کنار امام جماعت نقش آفرینی کنند و این دو نهاد به عنوان معین امام جماعت، باید وارد مسجد شوند و با همکاری و هم افزایی در مسیر تقویت مسجد گام بردارند

داریم و این موضوع می تواند فرصت مناسبی برای تبیین پیوند دولت و مسجد باشد
وی با اشاره به سخنان رئیس شورای سیاست گذاری ائمه جمعه و از ارکان قرارگاه ملی مسجد، درباره رویکرد

دولت نسبت به مسجد اظهار کرد: ایشان سال گذشته در جلسات مدیران استانی و همچنین در اجتماع ائمه جماعات مساجد استان تهران بر این نکته تأکید داشتند که امروز پرچم مسجد بیش از هر زمان دیگری در دولت آقای دکتر پزشکیان مورد توجه قرار گرفته است. ممکن است یک دولت ده ها مسئله و هزاران گرفتاری داشته باشد، اما آنچه امروز اهمیت دارد، این است که دولت چهاردهم، مسجد را به عنوان یک موضوع محوری و مهم مورد توجه قرار داده است و ما باید این موضوع را هم تبیین و هم ترویج کنیم
وی با اشاره به ضرورت توجه به واقعیت های موجود در مساجد تصریح کرد: ما حدود ۸۰ میلیون جمعیت داریم، اما همه مساجد در شرایط یکسانی قرار ندارند، برخی مساجد امام جماعت ندارند، برخی از نظر زیرساختی با مشکل مواجه اند و در بعضی مساجد امکانات گرمایشی، سرمایشی یا نیروی آموزش دیده کافی وجود ندارد. بنابراین وقتی دولت اسلامی با اعتقاد و وظیفه به موضوع مسجد ورود می کند، باید مسائل و آسیب های موجود نیز شناسایی و برای رفع آنها برنامه ریزی شود

رسانه؛ یکی از مأموریت های اصلی در قرارگاه ملی مسجد

رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور در ادامه با اشاره به مأموریت های تعریف شده برای این مجموعه اظهار کرد: در سند قرارگاه ملی مسجد، مأموریت هایی برای حوزه های مختلف تعریف شده که یکی از مأموریت های اصلی و ممتاز، حوزه رسانه است

وی افزود: در کنار ترویج مطالعه مفید و کتابخوانی متناسب با نیاز اهالی مسجد و همچنین فعالیت های

به گزارش خبرنگار گروه مسجد و کانون های مساجد خبرگزاری شهبان، پنجمین نشست کمیته رسانه قرارگاه ملی مسجد با حضور حجت الاسلام والمسلمین علی ملانوری، رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی

هنری مساجد کشور و با حضور نمایندگان این کمیته در ساختمان بهشتی ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور برگزار شد
حجت الاسلام والمسلمین ملانوری در این نشست با اشاره به در پیش بودن هفته جهانی مسجد و دولت، بر ضرورت توجه جدی تر به ظرفیت رسانه برای معرفی فعالیت های مساجد در ایام تأکید کرد و گفت: در مناسبت های مهم، به صورت طبیعی حجم قابل توجهی از فعالیت های مسجدی در سراسر کشور شکل می گیرد و انتظار می رود این ظرفیت در حوزه

رسانه نیز به شکل گسترده روایت شود
وی با بیان اینکه معرفی ظرفیت مساجد و فعالیت هایی که در این ایام و سایر مناسبت ها انجام می شود، باید از زوایای مختلف مورد توجه قرار گیرد، افزود: باید نشان دهیم مسجد در مناسبت های مختلف چه زیرساخت هایی برای پذیرایی دارد، چه برنامه های فرهنگی و آموزشی برگزار می کند و کسانی که در این فضا حضور پیدا می کنند، چه تجربه و حال و هوایی دارند

رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور ادامه داد: رسانه نباید تنها به مصاحبه با مسئولان محدود شود، بلکه باید وارد میدان شود و آنچه را در متن فعالیت های مسجدی اتفاق می افتد، روایت کند

حجت الاسلام و المسلمین ملانوری با اشاره به تجربه سال گذشته در زمینه روایتگری مسجدی اظهار کرد: سال گذشته برای نخستین بار بخشنامه ای مشترک در این زمینه ابلاغ و یک عملیات رسانه ای نسبتاً متمرکز و گسترده برای هفته جهانی مسجد و اعتکاف اجرا شد و ضرورت دارد که روایت هایی که خود مساجد از فعالیت هایشان ارائه می کنند، در قالب یک حرکت رسانه ای توسعه پیدا کند، چراکه روایت های دست اول از درون مسجد اتفاق می افتد و هیچ روایتی به اندازه روایت فردی که خودش در متن مسجد حضور دارد، نمی تواند این ظرفیت را به جامعه معرفی کند

مسجد؛ یکی از قله های مناسبتی کشور
رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور در ادامه، هفته جهانی مسجد را یکی از قله های مناسبتی پیش رو دانست و گفت: هفته جهانی مسجد در شرایطی فرارسیده که هفته دولت را نیز در پیش

معاون فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد استان تهران:

اهتزاز پرچم خونخواهی بر فراز مساجد در اولین روز جهانی مسجد پی از شهادت قائد مجاهد

و سنگرداری بودند، اما تعدادی از مساجد تهران به صورت ویژه به عنوان «مساجد پرچمدار» و پایگاه مقاومت، خونخواهی و پشتیبانی از سایر مساجد مشخص شدند

وی افزود: زیرساخت‌های تعداد قابل توجهی از مساجد تهران برای شرایط بحرانی آماده شده است از جمله مساجدی که به پنل خورشیدی مجهز بودند، موتور برق داشتند تا در صورت قطع برق بتوانند به مردم خدمت‌رسانی کنند و همچنین تانکرهای آب در آنها پیش‌بینی شده بود تا در شرایط خطر و بحران امکان پذیرش و خدمت به مردم را داشته باشند

حجت الاسلام دانایی گفت: این اقدامات با حمایت استاندار تهران و استاندار تهران انجام شد و این مساجد به عنوان مساجد پشتیبان امدادی تلاش کردند آمادگی خود را حفظ کنند. این روند نیز همچنان ادامه دارد و در مناطق مختلف تهران مساجدی برای فعالیت‌های امدادی و همکاری با هلال احمر مشخص شده‌اند و حتی دپوی اقلام هلال احمر نیز در برخی از این مساجد پیش‌بینی شده است

وی با تأکید بر اینکه نقش مساجد در حوادث اخیر تنها سخت‌افزاری و امدادی نبوده است، اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین نقش‌های مساجد در این اتفاقات، نقش نرم‌افزاری، هدایت عملیات و تولید محتوای اجتماعی بوده است. ائمه جماعات تلاش کردند با کمک مردم، اراده، باور و اعتقاد آنان را تقویت کنند و این نقش بسیار مهم، ویژه و کلیدی است

حجت الاسلام دانایی ادامه داد: اگر اجتماعات مردمی ارتباط خود را با مساجد از دست بدهند، نمی‌توانند مسیر اصلی را که اسلام برای آنان ترسیم کرده است به درستی پیدا کنند. به کمک ائمه جماعات که علما و متصل به سرچشمه معارف دینی هستند، این اجتماعات هدایت و راهبری شده‌اند و این پیوند میان مردم و مسجد باید تداوم پیدا کند

وی تصریح کرد: تا زمانی که اراده و نظر رهبر معظم انقلاب بر تداوم این حرکت باشد، با کمک ائمه جماعات، مسجدی‌ها و مؤمنانی که در مساجد رفت‌وآمد دارند، این اجتماعات می‌تواند ادامه پیدا کند

دولت می‌تواند از ظرفیت مردمی مساجد بهره بگیرد حجت الاسلام دانایی با اشاره به تأکید دولت بر رویکرد «مسجدمحوری» گفت: دولت محترم مسیر درستی را در توجه به ظرفیت مردمی مساجد پیدا کرده است. ظرفیت‌هایی که در مساجد وجود دارد، با هیچ مجموعه حاکمیتی قابل جایگزینی نیست، زیرا مجموعه‌های مردمی متکثر وقتی به یکدیگر پیوند

مأموریت‌ها و وظایف مساجد، برنامه‌های ویژه‌ای نیز اجرا خواهد شد و در میدان فلسطین و در جوار مسجد امام صادق(ع)، به صورت نمادین پرچم خونخواهی با شعار «یا لثارات الحسین(ع)» بر فراز مسجد میدان فلسطین به اهتزاز درمی‌آید

حجت الاسلام دانایی ادامه داد: این برنامه محدود به تهران نیست و در سراسر کشور برگزار خواهد شد. ممکن است برخی استان‌ها و شهرها برنامه را صبح پنجشنبه، برخی شام پنجشنبه و برخی روز جمعه برگزار کنند، اما اصل برنامه به صورت سراسری دنبال خواهد شد وی این برنامه را آغاز حرکتی برای به اهتزاز درآمدن پرچم‌های خونخواهی بر فراز مساجد دانست و گفت: در کنار این برنامه، روند اجتماعات مردمی نیز ادامه خواهد داشت و امیدواریم پرچمداری مساجد و ائمه جماعات موجب شود این حرکت مردمی روزه‌روز گرم‌تر و گسترده‌تر شود و مساجد بتوانند وظایف و تکالیف خود را به بهترین شکل انجام دهند

مسجدی‌ها در برگزاری نماز جمعه سهیم می‌شوند وی در ادامه با اشاره به همزمانی روز جهانی مسجد با روز جمعه اظهار کرد: نماز جمعه از اهمیت و ثواب ویژه‌ای برخوردار است و با حضور مؤمنان مسجدی شکل می‌گیرد. امسال با توجه به تقارن روز جهانی مسجد با روز جمعه، برنامه ویژه‌ای برای این مناسبت در نظر گرفته شده است

حجت الاسلام دانایی افزود: سخنران پیش از خطبه‌های نماز جمعه درباره روز جهانی مسجد سخن خواهد گفت و موضوع اهمیت مسجد برای مردم تبیین می‌شود. همچنین بخش‌های مهمی از برگزاری نماز جمعه این هفته در سراسر کشور با مشارکت مسجدی‌ها انجام خواهد شد

وی ادامه داد: برای نمونه، مسجد یک محله می‌تواند مسئولیت پذیرایی از نمازگزاران را بر عهده بگیرد، برخی مساجد میز خدمت برگزار می‌کنند، برخی گروه‌های سرود خود را برای اجرای برنامه معرفی کرده‌اند و در بعضی جایگاه‌های نماز جمعه نیز از ائمه جماعات دعوت خواهد شد

معاون فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد استان تهران تأکید کرد: تلاش ما این است که امسال، به دلیل تقارن روز جهانی مسجد با روز جمعه، مسجد و مسجدی‌ها در برگزاری برنامه‌های این روز دخیل و سهیم باشند

معاون فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد استان تهران با اشاره به نقش مساجد در مدیریت بحران اظهار کرد: در جریان جنگ اخیر، همه مساجد به نوعی درگیر وظایف و تکالیف خود

حجت الاسلام حمیدرضا دانایی، معاون فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد استان تهران با اشاره به برنامه‌های پیش‌بینی شده برای روز جهانی مسجد (۳۰ مردادماه) اظهار کرد: روز جهانی مسجد، یادآور اهمیت مسجدالاقصی و ضرورت توجه به این مکان مقدس است که توسط رژیم صهیونیستی به آتش کشیده شده است و به همین مناسبت هرساله در مساجد مختلف تهران برنامه‌های سخنرانی، محتوایی، گرافیکی و تولید آثار فرهنگی مورد توجه قرار می‌گیرد

معاون فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد استان تهران افزود: هر ساله یکی از برنامه‌های مهم روز جهانی مسجد، گردهمایی ائمه جماعات در استان‌هاست که طی آن مأموریت‌های آنان برای خدمت به مسجد، مسجدی‌ها و محله مرور و برای هر مسجد مأموریت‌های ویژه‌ای تعریف می‌شود، اما امسال با توجه به شهادت عظیم‌الشان و وظایفی که مساجد در این شرایط برعهده گرفته‌اند و همچنین نقش‌آفرینی ائمه جماعات، ضرورت داشت برنامه‌ای متفاوت و ویژه برگزار شود

وی با بیان اینکه در تهران ۱۲۵ اجتماع مسجدپایه شکل گرفته است، ادامه داد: در این اجتماعات، ائمه جماعات از مساجد حرکت می‌کنند و نمازگزاران و مردم نیز همراه آنان در میادین حضور پیدا می‌کنند و این روند اکنون به ۱۶۹ شب رسیده است. امیدواریم این حضور و حرکت مردمی تا پیروزی نهایی تداوم داشته باشد

معاون فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد استان تهران گفت: با توجه به جایگاه ائمه جماعات که در مساجد پرچمدار حرکت‌های اجتماعی هستند و مردم به حرکت آنان نگاه می‌کنند، برای روز جهانی مسجد امسال شعار «مسجد، پایگاه مقاومت و خونخواهی» انتخاب شده است؛ یعنی خاستگاه این خونخواهی مساجد و مسجدی‌ها هستند و آنان این مطالبه را دنبال خواهند کرد و امیدواریم این حرکت، مقدمه‌ای برای فرج حضرت ولی‌عصر(عج) باشد

حضور کارگزاران مسجد در اجتماع روز جهانی مسجد حجت الاسلام دانایی با اشاره به برگزاری اجتماع روز جهانی مسجد در میدان فلسطین تهران گفت: این برنامه صبح پنجشنبه، ۲۹ مردادماه برگزار می‌شود و تفاوت مهم آن با برنامه‌های سال‌های گذشته این است که امسال علاوه بر ائمه جماعات، کارگزاران مسجد شامل اعضای هیئت امناء، خدام و بسیجیان نیز در آن حضور خواهند داشت

وی افزود: در این اجتماع جمع قابل توجهی از کارگزاران مسجد گردهم می‌آیند و علاوه بر مرور

شبستان به مناسبت روز ملی مساجد بررسی کرد؛

مسجد؛ مرکز حل مسئله در محله

برگزاری شبستان آران و بیدگل؛ روح اله باقری: طرح «مسجدمحوری» اگرچه در نگاه نخست یک برنامه فرهنگی و اجتماعی به نظر می‌رسد، اما تحقق واقعی آن نیازمند تغییر نگاه به مسجد و تبدیل این نهاد مردمی به یکی از محورهای اصلی حل مسائل محله است؛ مسیری که در صورت فراهم شدن زیرساخت‌های لازم می‌تواند بخشی از گره‌های فرهنگی، اجتماعی و حتی اقتصادی محلات را باز کند. مسجد در فرهنگ اسلامی تنها محل اقامه نماز و برگزاری مناسبت‌های مذهبی نیست؛ بلکه در طول تاریخ، یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های ارتباط مردم، همدلی اجتماعی، آموزش، فعالیت‌های فرهنگی و حل مشکلات جامعه بوده است. امروز نیز طرح مسجدمحوری با هدف بازگرداندن بخشی از این کارکردها مطرح شده است؛ اما سؤال اساسی این است که برای تحقق مسجدمحوری چه الزاماتی باید فراهم شود و چه موانعی وجود دارد؟

مسجد باید به «مسئله‌محوری» برسد

یکی از مهم‌ترین الزامات اجرای طرح مسجدمحوری، خروج از نگاه صرفاً مناسبتی به مسجد است. مسجد زمانی می‌تواند محور محله باشد که علاوه بر برگزاری برنامه‌های مذهبی، مسائل واقعی مردم را بشناسد و برای حل آنها نقش‌آفرینی کند. رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی آران و بیدگل با تأکید بر ضرورت تقویت کارکرد فرهنگی مساجد اظهار داشت: «اگر قرار است مسجد محور محله باشد، باید از ظرفیت هنرمندان، فعالان فرهنگی، کانون‌های فرهنگی هنری، نوجوانان و جوانان استفاده شود. مسجدی که بتواند برای نسل جدید جذابیت ایجاد کند و به نیازهای فرهنگی و اجتماعی آنان پاسخ دهد، به صورت طبیعی به قلب فرهنگی محله تبدیل خواهد شد.» روح‌الله قربانی افزود: «مسجدمحوری نباید به معنای اضافه شدن چند برنامه به تقویم مسجد باشد؛ بلکه باید یک نگاه جدید به ظرفیت مسجد ایجاد شود. حمایت دستگاه‌های فرهنگی، تأمین امکانات، آموزش نیروهای مسجدی و ایجاد ارتباط میان مسجد و مجموعه‌های فرهنگی، از الزامات موفقیت این طرح است.»

امام جماعت؛ محور اعتماد و انسجام محله

در اجرای طرح مسجدمحوری، نقش امام جماعت بیش از گذشته اهمیت پیدا می‌کند. امام جماعتی که ارتباط مستمر و صمیمی با مردم داشته باشد، می‌تواند حلقه اتصال مسجد با خانواده‌ها، جوانان، خیران و مجموعه‌های مختلف محله باشد. امام جمعه آران و بیدگل در این زمینه گفت: «مسجد زمانی می‌تواند محور محله باشد که مردم احساس کنند مسجد خانه خودشان است و مسائلشان در آن شنیده می‌شود. امام جماعت باید در کنار مردم باشد، از مشکلات محله اطلاع داشته باشد و بتواند ظرفیت‌های مختلف را برای حل مسائل کنار یکدیگر قرار دهد.» حجت‌الاسلام علیرضا فرهنگ، با بیان اینکه مسجد ظرفیت عظیمی برای تقویت سرمایه اجتماعی دارد، افزود: «مسجدمحوری با دستور اداری محقق نمی‌شود؛ این طرح نیازمند اعتماد مردم، حضور جوانان، مشارکت بانوان، همراهی خیران و هماهنگی دستگاه‌های مسئول است. اگر این حلقه‌ها کنار هم قرار بگیرند، مسجد می‌تواند بسیاری از مسائل فرهنگی و اجتماعی محله را پیش از آنکه به بحران تبدیل شوند، مدیریت کند.»

موازی‌کاری؛ یکی از موانع جدی

یکی از آسیب‌های احتمالی طرح مسجدمحوری، ورود همزمان دستگاه‌های متعدد بدون تقسیم کار مشخص است؛ موضوعی که می‌تواند به جای تقویت مسجد، موجب موازی‌کاری و سردرگمی شود. رئیس اداره تبلیغات اسلامی آران و بیدگل نیز با اشاره به ضرورت هماهنگی میان مجموعه‌های مرتبط با مسجد اظهار داشت: «مسجدمحوری زمانی موفق خواهد بود که نقش هر مجموعه مشخص باشد و دستگاه‌ها به جای انجام فعالیت‌های موازی، ظرفیت خود را در اختیار مسجد و مردم محله قرار دهند.» حجت‌الاسلام ابوالفضل مجیدی‌تبار، ادامه داد: «مسجد باید یک قرارگاه مردمی برای حل مسائل محله باشد؛ اما برای رسیدن به این نقطه، لازم است ائمه جماعات، هیئت‌های مذهبی، کانون‌های فرهنگی، پایگاه‌های بسیج، خیران و مجموعه‌های اجتماعی با یکدیگر هماهنگ باشند. هرجا این هماهنگی شکل گرفته، مسجد توانسته نقش مؤثرتری در جامعه ایفا کند.»

از جوان‌گریزی تا کمبود امکانات

یکی دیگر از موانع مهم، فاصله گرفتن بخشی از نوجوانان و جوانان از فضای مسجد است. مسجدمحوری بدون حضور نسل جوان، عملاً نمی‌تواند آینده‌محور باشد. کارشناسان حوزه مسجد معتقدند باید در کنار برنامه‌های عبادی و مذهبی، زمینه حضور جوانان در تصمیم‌گیری، فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، هنری، ورزشی و آموزشی فراهم شود. همچنین برخی مساجد با مشکلاتی همچون کمبود فضای مناسب، امکانات فرهنگی، نیروی انسانی آموزش‌دیده و منابع مالی مواجه هستند؛ مسائلی که بدون حمایت خیران، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای متولی به‌سادگی قابل رفع نیست

مسجد؛ حلقه اتصال مردم و مسئولان

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای اجرای واقعی طرح مسجدمحوری می‌تواند ایجاد یک شبکه اجتماعی فعال در سطح محلات باشد؛ شبکه‌ای که در آن مشکلات مردم سریع‌تر شناسایی و ظرفیت‌های محلی برای حل آنها فعال شود. از مشکلات خانواده‌ها و آسیب‌های اجتماعی گرفته تا کمک به نیازمندان، حمایت از ازدواج و فرزندآوری، آموزش مهارت‌های زندگی، فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی، حمایت از کسب‌وکارهای خرد و استفاده از ظرفیت خیران، همگی می‌توانند در چنین الگویی با مشارکت مردم دنبال شوند. در این مدل، مسجد نه جایگزین دستگاه‌های تخصصی، بلکه حلقه اتصال مردم، ظرفیت‌های مردمی و دستگاه‌های مسئول خواهد بود

شرط موفقیت؛ اعتماد، اختیار و میدان دادن به مردم

طرح مسجدمحوری برای تحقق، بیش از هر چیز به یک پیوست اجرایی روشن نیاز دارد؛ اینکه مشخص شود هر مسجد چه نقشی دارد، چه اختیاراتی خواهد داشت، چه منابعی در اختیار آن قرار می‌گیرد و دستگاه‌های مختلف چگونه باید از آن پشتیبانی کنند. اگر مسجد تنها مجری برنامه‌های ابلاغی باشد، نمی‌توان انتظار داشت به محور حل مسائل محله تبدیل شود. در مقابل، اگر به مردم و فعالان مسجدی اعتماد شود و امکان تصمیم‌گیری، ابتکار عمل و استفاده از ظرفیت‌های محلی به آنان داده شود،

معاون فرهنگی و اجتماعی معاون اول رئیس‌جمهور در گفتگو با شبستان:

دولت با مسجدمحوری در پی تقویت سرمایه اجتماعی است

مشارکت مردمی، بدون فعال‌سازی این کانون‌های محلی ممکن نیست. به همین دلیل، نگاه دولت بر این است که با تکیه بر مسجدمحوری و محله‌محوری، ظرفیت‌های دینی و اجتماعی کشور در خدمت انسجام ملی، کاهش آسیب‌ها و تقویت سرمایه اجتماعی قرار گیرد

وی با اشاره به اینکه مساجد و اماکن مذهبی واجد هویتی تاریخی، اعتقادی و اجتماعی‌اند، افزود: در عصر کنونی و با گسترش فناوری‌ها، این مراکز می‌توانند پیام‌ها، رویدادها، فعالیت‌ها و تولیدات فرهنگی خود را از طریق رسانه‌های نوین منتشر کنند و به یک شبکه زنده از ارتباطات معنوی و اجتماعی تبدیل شوند، شبکه‌ای که بر پایه باور دینی شکل می‌گیرد و در طول زمان سرمایه اجتماعی و فرهنگی جامعه را افزایش می‌دهد. هاشمی

با بیان اینکه هزاران مساجد و اماکن مذهبی در کشور وجود دارد، خاطرنشان کرد: همین گستردگی نشان می‌دهد که ما از قبل، زیرساخت‌های مهمی برای تعاملات اجتماعی در اختیار داریم. اگر این ظرفیت‌ها با برنامه‌ریزی درست فعال شوند، می‌توانند به قطب‌های فرهنگی و معنوی هر منطقه تبدیل شوند و نسل جدید نیز با زبان امروز، با این فضاها ارتباط برقرار کند.

سید ضیا هاشمی در گفتگو با خبرنگار گروه مسجد و کانون‌های مساجد خبرگزاری شبستان با اشاره به نقش مساجد در جامعه امروز، این مراکز را از مهم‌ترین کانون‌های پیوند معنوی، فرهنگی و اجتماعی دانست و اظهار کرد: در روزگاری که ارتباطات گسترده در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی شکل گرفته، ظرفیت‌های دینی و فرهنگی ما نه تنها کم‌رنگ نمی‌شوند، بلکه می‌توانند با بهره‌گیری درست از فناوری‌های جدید، اثرگذارتر و زنده‌تر هم عمل کنند

معاون فرهنگی و اجتماعی معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه استفاده از ظرفیت محلات برای حل آسیب‌های اجتماعی یکی از رویکردهای جدی دولت چهاردهم است، گفت: مساجد در این میان نقش محوری دارند، مسجد فقط محل عبادت نیست بلکه می‌تواند کانونی برای آموزش، مهارت‌آموزی، امداد، ورزش همگانی، فعالیت‌های فرهنگی و حتی خدمات اجتماعی باشد. در کنار مساجد، مدارس، فرهنگسراها و امامزاده‌ها نیز می‌توانند در قالب یک شبکه محله‌محور، به تقویت پیوندهای اجتماعی کمک کنند

وی خاطرنشان کرد: توسعه تاب‌آوری اجتماعی، ارتقای شناخت عمومی و افزایش

دبیر ستاد راهبری مساجد حوزه‌های علمیه کشور در گفتگو با شبستان تبیین کرد

آینده امت اسلامی به احیای مسجد گره خورده است

دبیر ستاد راهبری مساجد حوزه علمیه تصریح کرد: مسجد باید محل تربیت انسان مؤمن، مسئولیت‌پذیر، اجتماعی و دغدغه‌مند باشد و بتواند نسل جدید را با معارف دینی، هویت اسلامی، روحیه خدمت، مسئولیت اجتماعی و آرمان‌های بلند انقلاب اسلامی پیوند دهد

مسلمی‌فر در ادامه با اشاره به شرایط امروز جهان اسلام، گفت: جهان اسلام در شرایطی قرار دارد که با جنگ، اشغال، اسلام‌هراسی، تفرقه‌افکنی، هجمه‌های فرهنگی و رسانه‌ای و تلاش برای ایجاد شکاف میان ملت‌های مسلمان مواجه است و در چنین شرایطی بیش از هر زمان دیگری به محورهای وحدت‌آفرین نیاز داریم

وی افزود: مسجد یکی از مهم‌ترین محورهایی است که می‌تواند امت اسلامی را فارغ از مرزهای جغرافیایی، قومیت، زبان و بسیاری از تفاوت‌های ظاهری، حول محور توحید، قرآن، نبوت و ولایت گرد هم آورد

رسیدگی به نیازمندان و ایجاد پیوند میان اقشار مختلف جامعه بود و به همین دلیل می‌توان کارکرد مسجد را به اقامه نماز جماعت محدود کرد

وی ادامه داد: اگر مسجد را تنها به یک مکان برای برگزاری نماز و مناسبت‌های مذهبی تقلیل دهیم، بخش بزرگی از ظرفیت این نهاد الهی را نادیده گرفته‌ایم. مسجد باید بتواند با محوریت امام جماعت و مشارکت فعال مردم، به یک قرارگاه فرهنگی، اجتماعی و تربیتی تبدیل شود؛ قرارگاهی که مسائل محله را بشناسد، ظرفیت‌های مردمی را فعال کند و برای مشکلات موجود راهکار ارائه دهد

حجت‌الاسلام والمسلمین مسلمی‌فر، دبیر ستاد راهبری مساجد حوزه‌های علمیه کشور در آستانه روز جهانی مسجد در گفتگو با خبرنگار شبستان در استان قم با گرامیداشت این روز، با اشاره به آیه ۱۸ سوره مبارکه توبه که می‌فرماید: «إِنَّمَا يَعْزُمُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مِنْ آمَنٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ...» اظهار داشت: روز جهانی مسجد فرصت ارزشمندی برای بازخوانی جایگاه یکی از مهم‌ترین ارکان تمدن اسلامی و توجه دوباره به ظرفیت‌های گسترده این نهاد الهی است

دبیر ستاد راهبری مساجد حوزه علمیه افزود: وقتی قرآن کریم از «عمران مسجد» سخن می‌گوید، این عمران را نمی‌توان صرفاً در ساخت‌وساز، توسعه فیزیکی یا افزایش امکانات ساختمانی مسجد خلاصه کرد؛ بلکه

آبادانی حقیقی مسجد زمانی محقق می‌شود که این مکان مقدس در متن زندگی مردم حضور داشته باشد و بتواند در عرصه‌های اعتقادی، اخلاقی، فرهنگی، اجتماعی و حتی حل مسائل جامعه نقش‌آفرینی کند

مسلمی‌فر با بیان اینکه مسجد در سیره پیامبر اکرم (ص) و اهل‌بیت (ع) یک نهاد جامع و تمدن‌ساز بوده است، خاطرنشان کرد: مسجد در صدر اسلام محل عبادت، آموزش، تربیت، مشورت، تصمیم‌گیری، حل اختلافات،

مساجد باید پایگاه مقاومت و مرکز جذب حداکثری باشند

آیت الله محمدباقر محمدی لائینی، نماینده ولی فقیه در مازندران در همایش استانی گرامیداشت روز جهانی مسجد در آستان مقدس امامزاده ابراهیم (ع) بابل سر برگزار شد، با تأکید بر اینکه مساجد باید کانون اصلی مقاومت، خون خواهی و بصیرت افزایی باشند، اظهار داشت: مسجدی که در آن از نام شهید و شهادت، اسلام، انقلاب و فریاد علیه استکبار جهانی سخنی نباشد، با اسلام ناب فاصله دارد و نمی توان آن را در تراز انقلاب اسلامی دانست. وی با بیان اینکه مساجد باید جامع باشند، تصریح کرد: در حال حاضر بسیاری از مساجد ما تنها به اقامه نماز جماعت می پردازند، در حالی که هنر اصلی یک مسجد موفق، جذب افراد بی غماز و کسانی است که با فضای معنوی مسجد نا آشنا هستند. وی تأکید کرد: امام جماعت نباید صرفاً به زمان نماز اکتفا کند؛ بلکه باید همچون یک پزشک دلسوز یا مدیری متعهد، با حضور فعال و برنامه ریزی خلاقانه، تمامی ساعات فعالیت مسجد را به فرصتی برای تبلیغ دین و انقلاب تبدیل کند.

ساماندهی ستاد کانون های مساجد در اولویت کارها باشد

در دیدار آیت الله لطف الله دژکام، نماینده ولی فقیه در استان فارس، با مهدی رنجبر، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس و دبیر شورای فرهنگ عمومی استان، موضوعات مختلف فرهنگی و اجتماعی استان مورد بررسی قرار گرفت و بر استفاده از ظرفیت های فرهنگی برای مدیریت مصرف منابع و انرژی تأکید شد. آیت الله دژکام در این دیدار با اشاره به ضرورت اصلاح الگوی مصرف در جامعه، فرهنگ سازی در زمینه مصرف آب، برق و گاز را یکی از موضوعات مهم فرهنگی استان دانست و بر ضرورت ارائه مشوق های مناسب برای همراه کردن مردم با برنامه های مدیریت مصرف تأکید کرد. وی با بیان اینکه اصلاح الگوی مصرف صرفاً با توصیه و تذکر محقق نمی شود، بر ضرورت استفاده از ظرفیت دستگاه های فرهنگی، رسانه ها و مجموعه های اجتماعی برای نهادینه کردن رفتارهای صحیح مصرفی تأکید کرد. در بخش دیگری از این دیدار، موضوع محل استقرار دبیرخانه رسیدگی به امور کانون های فرهنگی و هنری مساجد استان فارس نیز مورد بررسی قرار گرفت.

عملیاتی ترین کار یک مسجد نماز جماعت جذاب و پر مخاطب است

حجت الاسلام حمید مشهدی آقایی در ارزیابی ظرفیت مساجد در آگاهی بخشی، بصیرت افزایی و معرفی نقشه های دشمن به ویژه در مقابله با جنگ شناختی، اظهار کرد: یکی از کارکردهای مهم مسجد بصیرت افزایی است. مساجد و حوزه های علمیه دو نهاد دیرپا و قدیمی هستند که نقش محوری در تعامل نهاد دین با مردم دارند. مسجد یک پایگاه مردمی است که افراد حداقل برای اقامه نماز جماعت در آنجا جمع می شوند و در کنار نماز جماعت، اتفاقات مبارک دیگری هم نظیر برنامه های عام المنفعه و خیریه، فعالیت پایگاه بسیج و رویدادهای فرهنگی قرآنی رقم می خورد. وی ادامه داد: همین نماز خواندن و در کنار هم قرار گرفتن تا دیگر فعالیت ها، در مساجد تمرین همزیستی است یعنی در کنار هم قرار گرفتن باعث می شود مردم با یکدیگر همدل شده و در امور مختلف مشارکت پیدا کنند و در نتیجه تفاهم، انسجام و وحدت میان آنها بیشتر شود. در روایتی در این زمینه آمده کسانی که به مساجد رفت و آمد می کنند، از یکی از هشت فایده بهره مند می شوند. در واقع هشت فایده را برای رفت و آمد به مسجد و انس با مساجد برشمرده اند که برخی از آنها عبارتند از: همدلی و وحدت، علم و دانش نو و تجدید پیوند های برادری.

مسجد؛ قرارگاه وحدت، تربیت و حل مسائل مردم است

حجت الاسلام والمسلمین امینی، امام جمعه شهرستان مهران، در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری شبستان در ایلام با تشریح جایگاه مسجد در اندیشه اسلامی، بر ضرورت بازگشت به کارکردهای اصیل مسجد و نقش آن در تربیت انسان، انسجام اجتماعی، عدالت خواهی و حل مسائل مردم تأکید کرد. وی با اشاره به پیشینه تاریخی نام گذاری ۲۱ اوت به عنوان آغاز هفته جهانی مساجد اظهار داشت: عنوان رسمی مصوبه سازمان همکاری اسلامی در سال ۲۰۰۳ «هفته جهانی مساجد» است که بر اساس قطعنامه شماره ۳۰/۵-C در سی امین اجلاس وزرای خارجه کشورهای اسلامی در تهران تصویب شد و مقرر شد این هفته هر سال از ۲۱ اوت، سالروز آتش سوزی مسجدالاقصی، آغاز شود. امام جمعه مهران افزود: ریشه این مناسبت به ۲۱ اوت ۱۹۶۹ بازمی گردد؛ روزی که مسجدالاقصی دچار آتش سوزی عمدی شد و این حادثه به دلیل جایگاه مسجدالاقصی در هویت و حافظه تاریخی مسلمانان، واکنش گسترده جهان اسلام را به دنبال داشت. وی تصریح کرد: مسجدالاقصی صرفاً یک بنا نیست؛ بخشی از حافظه دینی، تاریخی و هویتی امت اسلامی است و هنگامی که چنین مکانی هدف تعرض قرار می گیرد، در حقیقت بخشی از هویت و سرمایه معنوی یک جامعه مورد تعرض قرار گرفته است.

حال خوب نوجوانان آرمانی در مسجد جامع امام صادق(ع)

به گزارش خبرنگار گروه مسجد و کانون‌های مساجد خیرگزاری شبستان، مسجد جامع امام صادق(ع) میدان است به عنوان مسجد آرمانی فعالیت خودش را آغاز کرده

کرده‌اند، وارد اقدامات میدانی شدیم و تقریباً از همه ظرفیت‌های مسجد در طرح آرمان استفاده می‌کنیم حجت الاسلام میرلوحی حلقه‌های معرفتی، کلاس‌های آموزشی و درسی، کلاس‌های آمادگی نظامی و رزمی، برنامه‌های ورزشی و تفریحی، استخر، فوتبال، حضور نوجوانان در اجتماعات، فعالیت‌های میدانی و هیئت‌های نوجوانانه را از جمله این برنامه‌ها عنوان می‌کند و می‌افزاید: یکی از برنامه‌های بسیار بزرگ و مهم بچه‌ها، اعتکاف در ایام ماه رجب بود که در طول سه شبانه‌روز فعالیت کردند

امام جماعت مسجد جامع امام صادق(ع) با اشاره به شرایط خاص منطقه ۶ تهران که مسجد در آن واقع است، می‌گوید: بحث کشف و شناسایی استعدادها و نسل نوجوان، با توجه به اینکه منطقه ۶، به‌ویژه محدوده میدان وصال و

خیابان طالقانی، کاملاً اداری است، برای ما کار سخت و پرفشاری بود. این منطقه از قدیم اقلیت‌های مذهبی زیادی داشته و از نظر مسکونی نیز تراکم زیادی ندارد. در همین راستا جلسات متعددی با آموزش و پرورش و مدارس برگزار شد و با آغوش باز همه کسانی را که دوست داشتند در این مسجد فعال شوند، کار کنند و با دین، دیانت، قرآن، مذهب شیعه، اسلام و انقلاب آشنا شوند و خدمتگزاری کنند، با همه سلیق و سن‌ها دنبال کردیم حجت الاسلام میرلوحی تأکید می‌کند: با توجه به شرایط منطقه، به ذهنم می‌رسد که طرح آرمان طرح بسیار موفق‌تری بوده است، به‌خصوص در جذب نوجوانان دوره دوم دبستان و دوره متوسطه اول. انصافاً نشاط و علاقه‌ای که بچه‌ها در این مدت کوتاه پیدا کرده‌اند، ستودنی است

درباره تأثیر اجرای طرح آرمان بر رونق مسجد محوری نیز می‌گوید: با توجه به موقعیت مسجد، فکر می‌کنم کانون اصلی جذب دانش‌آموزان و نوجوانان در این محله، مسجد امام صادق(ع) بوده است و این جذب می‌تواند بیش از پیش افزایش پیدا کند. اگر کلاس‌های تابستانی پیش برود و از شرایط جنگی عبوری کنیم، فکر می‌کنم در یک سال آینده سه تا چهار برابر این تعداد نیز می‌توانیم جذب داشته باشیم

حجت الاسلام میرلوحی پیشنهادی هم برای تقویت طرح آرمان ارایه و می‌گوید: پیشنهاد من برای تقویت طرح آرمان، شبکه‌ای‌تر شدن این طرح است، معتقدم برنامه‌های جمعیتی و شبکه‌ای هم به لحاظ مجازی و هم به لحاظ رویدادی باید بیشتر شود و حداقل ماهی یک بار باید طرح آرمان هر منطقه و

سالی دو بار نیز حداقل همه مساجد آرمانی تهران دور هم جمع شوند و یک رویداد بزرگ خلق کنند

وی با اشاره به محور فعالیت‌های طرح آرمان می‌افزاید: عمده فعالیت‌های ما برای طرح آرمان،

تربیت کودکان و نوجوانانی است که کاملاً بر اساس معارف انقلابی و بنیان‌های دینی تربیت شوند و در عین حال، نشاط داشته باشند و برای حضور در میدان آماده باشند

امام جماعت مسجد جامع امام صادق(ع) می‌گوید:

با جمع خوبی از افرادی که در طول این سال‌ها در مجامع فرهنگی و دینی همین مسجد فعالیت

فلسطین تهران برای بسیاری با خاطرات سیاسی و اجتماعی گره خورده است اما در سال‌های اخیر این مسجد چهره‌ای دیگر نیز از خود نشان داده است، چهره‌ای که این روزها بیش از هر چیز با حضور نوجوانان شناخته می‌شود عصر که می‌شود، مسجد جامع امام صادق(ع) حال و هوای متفاوتی پیدا می‌کند، در این مسجد همانند برخی از مسجدها قرار نیست، نوجوان فقط برای اقامه نماز وارد مسجد شود و بعد از پایان برنامه راه خانه را در پیش بگیرد. صدای بازی و گفت‌وگو از گوشه و کنار مسجد شنیده می‌شود، گروهی از نوجوانان کنار هم والیبال و دیگر بازی‌های ورزشی انجام می‌دهند، گروهی در حلقه تربیتی نشسته‌اند،

عده‌ای مشغول آموزش قرآن هستند و برخی دیگر در برنامه‌های مهارتی و آموزشی شرکت می‌کنند

مسجد جامع امام صادق(ع) که در سال ۱۳۸۶ به دست مرحوم آیت‌الله مهدوی کنی افتتاح شد، در بیش از یک سال گذشته با اجرای طرح «آرمان»، فعالیت ویژه‌ای را برای جذب، تثبیت و رشد نوجوانان دنبال کرده است، طرحی که به گفته مسئولان مسجد، علاوه بر حمایت مالی، محتوایی و آموزشی، زمینه حضور مربیان تربیتی و شکل‌گیری پایگاه نوجوانان را فراهم کرده است. زیرا که به گفته امام جماعت مسجد «نوجوان‌ها نور چشم ما در مسجد هستند» روایت حال خوب نوجوانان در مسجد جامع امام صادق(ع)

حجت‌الاسلام «سیدمحمدحسین میرلوحی»، امام جماعت مسجد جامع امام صادق(ع)، در گفتگو با خبرنگار گروه مسجد و کانون‌های مساجد خیرگزاری شبستان درباره حضور نوجوانان و فعالیت‌های این مسجد می‌گوید: «نور چشم ما در مسجد» نوجوان‌ها هستند و حمایت از آنها را یکی از اولویت‌های مسجد می‌دانیم

وی با اشاره به سابقه مسجد جامع امام صادق(ع) اظهار می‌کند: این مسجد در سال ۱۳۸۶ به دست باکفایت مرحوم حضرت آیت‌الله مهدوی کنی افتتاح شد، شخصیتی که در دوران حیات با برکت خود، مجامع فرهنگی و پایگاه‌های مذهبی و دینی متعددی را راهبری و تأسیس کرد

حجت الاسلام میرلوحی ادامه می‌دهد: بنده از حدود سال ۹۶ امام جماعت این مسجد هستم و در طول این سال‌ها در خدمت نمازگزاران و مردم بودم. حدود یک سال است که مسجد جامع امام صادق(ع)

گردهمایی خبرنگاران خبرگزاری شبهان

